

Zápis

z obhajoby disertační práce paní:	PhDr. Mabel V. Rodríguez M.
Konané dne:	13.9. 2012
Téma práce:	Možnost nefarmakologické intervence v terapii kognitivního deficitu u českých pacientů se schizofrenním onemocněním
Přítomni:	PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc. Doc. PhDr. Jiří Šípek, CSc. Doc. PhDr. Jan Srnec, CSc. Prof. MUDr. Jiří Horáček, Ph.D. PhDr. Lenka Krámská Doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.

Předseda komise PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc. zahájila obhajobu a představila přítomným kandidátku.

Školitel Doc. PhDr. Jiří Šípek, CSc. představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho disertační prací.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací. Sdělil zejména:

Seznámení komise s prvopočátky práce v oblasti kognitivní rehabilitace a s cílem předložené práce. Byla představena metodika předloženého výzkumu – popis souboru, forma sběru dat, představení jednotlivých testových materiálů a počítačového programu PSS CogRehab. Dále byly předneseny hypotézy (tři) a výsledky výzkumu včetně diskuze a závěru předložené práce.

Předseda komise PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc. poděkovala kandidátovi za prezentaci práce a vyzvala oponenty k přednesení závěrů svých posudků.

Oponent. Prof. MUDr. Jiří Horáček, Ph.D. přednesl závěr svého posudku a sdělil své doporučení pro širší využití získaných dat. Prof. Horáček sdělil poznámku o podrobnější vypracování dat na kognitivní domény. Zároveň vznesl dotaz na explorační analýzu mezi subjektivní měření kognice FBF a neuropsychologickými testy jako objektivní měření kognice:

Kandidátka PhDr. Mabel Rodríguez v odpovědi na dotaz oponenta Prof. MUDr. Jiřího Horáčka, Ph.D. poukázala na cíl projektu (viz základní hypotézy), ex post analýzy byly provedené na třech úrovních: Kognitivní domény, Ravenovy progresivní matrice – korelace s testy a FBF škála subjektivního hodnocení a korelace s objektivní kognicí. Analýza vnitřní konzistence byla neuspokojivá vlivem nesourodosti domén, kde se nyní pracuje na ideální kombinaci dimenzí. Dále upozornila na relativně malý počet respondentů, což způsobuje velký rozptyl odpovědí. FBF explorační analýza ukázala vztahy statisticky významné, nicméně jejich korelační koeficienty jsou tak nízké, že se těžko dá hovořit, o jakém vztahu vypovídají. Dr. Rodriguez poukázala, že při diplomové práci Mgr. Markéty Červenkové se sledovala korelace mezi některými FBF položkami a domény, avšak nedošlo

k signifikantním výsledkům. Zde mohla hrát roli velikost souboru, jak Mgr. Červenková potvrdila, jednalo se o 26 lidí.

Oponent Doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D., sdělil následující dotazy:

odlišnost použití slov rehabilitace a remediace,

požádal o představení motorické úlohy Token,

požádal o vysvětlení užitého spojení „kariéra nemoci“,

obecná doporučení k využití počítačových rehabilitačních/remediačních programů.

Kandidátka PhDr. Mabel Rodríguez postupně zodpověděla dotazy oponenta. Sdělila následující. Pojem remediace je běžným pojmem užívaným v zahraničí v souvislosti s kognicí u schizofrenie. Z této zkušenosti pramení definování pojmu remediace. Rehabilitace je užívána jako širší generální pojem, jedná se o snahu vést nemocného na nejvyšší úroveň fungování s využitím všech prostředků. Remediace je náprava, je více zaměřena na deficit a dysfunkci než na ztrátu funkce, náprava nové dovednosti nebo kompetence.

K obecným doporučením k počítačové remediaci – je to vlastně to, co je lidem sdělováno. Jedná se o dysfunkci, kterou se budeme snažit remediovat a zvolit vhodný přístup/metodu – PC, nebo komplexnější. Metoda drilu – pouze u dlouhodobé paměti. Používat strategie řešení a metakognici. Bridging groups – skupiny jak zvládat dovednosti v každodenním životě – trénink sociální kognice. Co je velmi důležité a začne být trendem – 8 týdnů nestačí, je třeba tuto službu poskytovat i nadále, proto došlo k vytvoření online tréninku.

Byla představena motorická úloha Token.

Ke spojení „kariéra nemoci“ dr. Rodríguez uvedla: Jedná se o běžné slovní spojení v praxi, míní se tím dlouhodobá léčba.

Oponent Doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D., vznesl dotaz na jméno online tréninku. PhDr. Mabel Rodríguez sdělila, že prozatím tento online trénink nemá vytvořen oficiální název. Zároveň sdělila, že bude doplněn o sociální kognici a představila jednotlivé části/kognitivní hry online tréninku.

Oponent Prof. MUDr. Jiří Horáček, Ph.D., se zajímal o případné další plány s využitím získaných dat a ekologickou validitu.

Odpověď dr. Rodríguez: Jednalo se o krátkodobé a laboratorní zaměření jen na zlepšení v jednotlivých úlohách. Prospektivní sledování a ekologická validita nejsou z tohoto důvodu sledovány. Smysl takových sledování je při klinických výzkumech. Nyní je záměr to takto ponechat a zaměřit se na poměr a dynamiku kognitivních funkcí po atace, především na dynamiku pracovní paměti, která se zdá nejvíc citlivá jak na ataku, tak i na remediaci.

Předsedkyně komise PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc. vyzvala k diskusi a dotazům.

V diskusi vystoupili:

Doc. PhDr. Jiří Šípek, CSc. – termín remediace se také používá v oblasti sociální. Když pracujete v oblasti kognice - zda se pozitivní aspekty promítnou i do jiné oblasti.

Odpověď dr. Rodríguez: Ano, jsou známy studie, zejména dlouhodobá, poukazující, že remediace má vliv i na výsledné stavy onemocnění, pracovní sociální, obecně funkční.

Doc. PhDr. Jiří Šípek, CSc. - U chronických pacientů může dojít k návratu do práce?

Odpověď dr. Rodríguez: pouze u dlouhodobých programů. Jsou studie, které ukazují, že chroničtí pacienti po dlouhodobé remediaci byli schopni se vrátit do pracovního procesu v podobě chráněného zaměstnání, ale po ukončení našeho programu nám pacienti sdělují, že se cítí sebejistější. V sociální oblasti pociťují změnu, umí reagovat, ale zapomínají jakým způsobem to zpracovat.

PhDr. Lenka Krámská – 2 dotazy: Zda dojde k dalšímu sledování a zda došlo ke sledování individuálních změn – sledování z normy na individuální úrovni než skupinové.

Odpověď dr. Rodríguez: Dále to nesledujeme, jak jsem uvedla dříve, byl to laboratorní přístup s cílem krátkodobého sledování. Design by neumožnil smysluplné dlouhodobé sledování. Nyní spíš se zaměříme na to, jakou dynamiku mají kognitivní funkce po atace.

Doc. PhDr. Jan Srnec, CSc. - vznesl připomínku k případné kontrole intervenující proměnné - PC gramotnost.

Odpověď dr. Rodríguez: Touto proměnnou se také zabývala PhDr. Radka Kawaciuková ve své diplomové práci, kterou jsem vedla, zaměřené na využití Wisconsinského testu třídění karet, kde se výkon u lidí starších 40 let zhoršoval. Průměrný věk pacientů v předložené práci se pohybuje v průměru 30 let. Jednalo se o lidi velmi schopné zacházet s PC. Jistě souhlasím, že je důležité tuto proměnnou sledovat, především pokud bude skupina věkově více rozložena.

Předsedkyně komise PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc. poděkovala za postřehy a reakce a uzavřela diskusi.

Vyhlášení výsledků tajného hlasování:

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsala:

Mgr. Markéta Červenková

Podpis:

Podpis předsedy komi